

سیاست خارجی فرانسه

از پیران جنگ سرد تا بهار عربی

نویسنده: ژرژ دیریک، شامی

ترجمه و تحقیق: هادی دولت‌آبادی

۱۳۹۶

سروشنامه	شاریون، فردریک Charillon, Frédéric
عنوان و نام پدیدآور	سیاست خارجی فرانسه (از پایان جنگ سرد تا بهار عربی) / نویسنده فردریک شاریون؛ ترجمه و تحقیق هادی دولت‌آبادی.
مشخصات نشر	تهران : نشر مخاطب، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۷۵ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	978-600-5750-57-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	واژه نامه.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	فرانسه -- روابط خارجی -- ۱۹۴۵-۲۰۲۰.
موضوع	بهار عربی، ۲۰۱۰-۲۰۲۰.
موضوع	Arab Spring, 2010-
موضوع	سیاست جهانی -- ۱۹۴۵-۱۹۸۹.
موضوع	World politics -- 1945-1989
شناسه افزوده	دولت‌آبادی، هادی، ۱۳۶۴ - مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۰ س ۹۲ ش / DC۴۲۶
رده بندی دیویی	۳۲۰ ۴۴
شماره کتابشناسی ملی	۲۰۱۹۸۶

نشر مخاطب

سیاست خارجی فرانسه از پایان جنگ سرد تا بهار عربی

نویسنده: فردریک شاریون

ترجمه و تحقیق: هادی دولت‌آبادی

صفحه آرایشی: سعیده باغی

طراح جلد: الهه کاظمی

سال نشر: اول - ۱۳۹۶

انتشارات: نشر مخاطب

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵,۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۵۷-۵۷۵۰-۶۰۰-۹۷۸

دفتر مرکزی: تهران، خ انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت) بن بست مبین، پلاک ۲ واحد ۲، تلفن: ۰۲۱ ۶۶۹۵۸۲۳۵ - ۰۲۱ ۸۷۲۳۲ - ۰۹۱۲۳۰۸۷۲۳۲
پایگاه اطلاع رسانی: www.mokhatabbook.com پست الکترونیکی: www.mokhatab200@gmail.com کانال تلگرام: @mokhatabbook
مراکز پخش:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، بین روانمهر و نظری، بن بست حقیقت پلاک ۴، واحد ۴، کتاب آوا - تلفن: ۰۲۱ ۶۶۹۷۴۶۴۵
تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خ اردیبهشت (منیری جاوید)، خ لبافی نژاد، ک درخشان، مرکز توزیع کتاب توحید دانش - تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۹۰۲۰۹
مراکز فروش:

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بازارچه کتاب، پلاک ۱۲، انتشارات چاپخش - تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۰۴۱۱۰
تهران، میدان انقلاب، نبش خیابان منیریه (جاوید) تالار بزرگ کتاب، پلاک ۳۲ کتابفروشی آرمان علم - تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۰۶۲۸۷

فهرست مطالب

بخش اول: میراث‌ها / ۱۳

فصل اول: چهارچوب سیاست خارجی فرانسه	۱۵
ماهیت و خصوصیات کلیسم در سیاست خارجی فرانسه	۱۹
شش رئیس جمهور با سیاست خارجی واحد؟	۲۳
فصل دوم: ازار سیاست خارجی برای دستیابی به خواسته‌ها در عرضه ی جهانی	۳۱
وزارت امور خارجه فرانسه و نهاد های و رای آن	۳۲
هفت میدان عمل و دوازده کارکرد نظام وزارت امور خارجه ی فرانسه	۳۳
« دیپلماسی های سیاست خارجی » فرانسه	۳۹
فرانسه، «سلطنت هسته‌ای» جاودانه؟	۴۹
فصل سوم: حلقه‌های ژئوپلیتیکی، تأیید و ناپذیر	۵۳
دوام حلقه های تعلق : اروپا، روسیه با کشورهای آنسوی اقیانوس اطلس و حلقه ی فرانسه زبانی	۵۳
اولویت اروپایی	۵۴
مرکزیت و تنش ها در رابطه آتلانتیکی	۵۶
حلقه ی فرانسه زبانی یا ویژگی مهم آفریقا و مدیترانه	۶۰
دوام در سیاست ها و محدودیت های نفوذ	۶۲
مناطق نفوذ کشف نشده؟	۶۳
اولویت های جدید	۶۵

بخش دوم: گسست‌ها / ۶۹

فصل چهارم: گسست‌های نظام بین الملل	۷۱
جهان پس از نظام دوقطبی و تردیدهایش	۷۲
فرانسه بدون نظام دوقطبی: موقعیت ها و اجبارها	۷۲
اولین کشمکش های پس از جنگ سرد و درس های آن ها	۷۴
ورود نومحافظه کاران : ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و لشکرکشی های آمریکا	۷۷
گسست در رابطه با جنگ	۷۷
شکاف بین شرکا	۸۰
پایان جهان آتلانتیک محور	۸۲

۸۷.....	فصل پنجم: گسست‌های اروپا - آتلانتیکی
۸۸.....	توهم زدایی از ایده ی اروپای قوی
۹۱.....	بازچینی در روابط بین اروپا و آمریکا
۹۷.....	بازی های دوجانبه و موازنه ی قدرت در اروپا
۱۰۳.....	فصل ششم: آفریقا و مدیترانه
۱۰۴.....	سیاست آفریقایی فرانسه بین دو اتهام
۱۰۶.....	رویکرد جدید
۱۱۱.....	سیاست عربی: رابطه ای پیچیده
۱۱۳.....	احیای محاذ یک رابطه

بخش سوم: دشواری های اصلاحات / ۱۲۱

۱۲۳.....	فصل هفتم: نیکلاس سرکزی، در آرزوی اصلاحات
۱۲۴.....	اعتراض به رویه ی شیراک
۱۲۷.....	حضور، پیشنهاد، سخن: سه جنبه سیاست عمومی سارکوزی
۱۳۱.....	فرآیند تصمیم گیری: تجربیات و چهارچوب های متعدد
۱۳۸.....	فصل هشتم: نتایج کاری سیاست خارجی سارکوزی
۱۳۹.....	نوآوری، سختی، بازگشت به اصول
۱۴۴.....	نتایج کاری گسست ها و دوام ها در گفتمان و عملکرد
۱۵۱.....	اهداف و نتایج دوره ی ریاست جمهوری سارکوزی
۱۵۶.....	نتیجه گیری
۱۶۰.....	پیوست ۱
۱۶۴.....	پیوست ۲: معرفی اجمالی رؤسای جمهوری پنجم فرانسه
۱۷۰.....	نمایه

برای فهم و مطالعه عرصه روابط بین‌الملل باید بازیگران آن را به خوبی شناخت. در این راه علاوه بر شناخت روابط بین دولت‌ها، می‌بایست خطوط کلی سیاست خارجی هر کدام از این بازیگران را نیز مورد بررسی قرار داد. این امر تنها با بررسی سیاست‌ها، رویکرد و دیپلماسی یک کشور حاصل نمی‌شود و برای این امر باید در تاریخ، جغرافیا و فرهنگ آن کشور جستجو کرد تا منطق رویکردها و تصمیم‌گیری‌های مختلف مورد فهم قرار گیرد. فرانسه به‌عنوان یکی از قدرت‌های استعماری و امپراطوری قرون گذشته و عضوی از شورای امنیت سازمان ملل متحد در حال حاضر یکی از بازیگران اصلی روابط بین‌الملل است. این ویژگی به همراه اهمیت روابط جمهوری اسلامی ایران با این کشور به عنوان یکی از قدرت برتر اتحادیه اروپا و حضور پررنگ‌تر فرانسه در خاورمیانه در سالهای اخیر، ضرورت شناخت صحیح سیاست خارجی این کشور را برای محققان، سیاستمداران و تصمیم‌گیرندگان دستگاه دیپلماسی کشورمان ایران روزافزون می‌کند. به دلیل اینکه عدم وجود منابع کافی در خصوص سیاست خارجی کشورهای خارج به زبان فارسی می‌تواند به شناخت ناصحیح و نیز تحلیلهای اشتباه در خصوص اتفاقات روابط بین‌الملل و رویکردهای کشورهای مختلف بیانجامد، نگارنده این سطور تصمیم به ترجمه اثر حاضر که از نظر تحلیلی دارای ویژگی‌های برجسته‌ای است گرفته است. اثر پیش رو ترجمه کتاب «La politique étrangère de la France : de la fin de la guerre froide au printemps arabe» نوشته ی فردریک شارپون استاد دانشگاه، متخصص برجسته فرانسوی و نویسنده دهها کتاب و مقاله در خصوص سیاست خارجی و امور دفاعی فرانسه است. ویژگی این کتاب انعکاس پرسشها و نگاه‌های انتقادی پژوهشگران و سیاستمداران فرانسوی در خصوص سیاست خارجی فرانسه در بازه زمانی پس از جنگ سرد تا بهار عربی و تلاش برای پاسخ به آن است. نویسنده با ترسیم خط‌مشی تاریخی بینانگذار جمهوری پنجم فرانسه یعنی شارل دوگل را معمار سیاست خارجی این کشور معرفی و سعی در بررسی گسست و دوام در رویکرد سیاست خارجی رؤسای جمهوری فرانسه پس از وی می‌کند. در این اثر حلقه‌های اولوبیتی سیاست خارجی فرانسه (اروپایی، آتلانتیکی و فرانسه‌رانی) مورد بررسی قرار می‌گیرند و نویسنده رویکرد رؤسای جمهور فرانسه در قبال هرکدام از این حلقه‌ها را به تصویر می‌کشد. ویژگی مهم دیگر این اثر وجود تحلیل‌های مختلف در دل توضیحات تاریخی است که به خواننده اجازه می‌دهد نتیجه هر واقعه را با رویکردی از سیاست خارجی فرانسه (گسست یا دوام) مرتبط سازد. معرفی ساختار سیاست خارجی فرانسه (کابینه، وزارت‌خانه‌ها و ...) و شخصیت‌های فعال در حوزه دیپلماسی این امکان را به خواننده می‌دهد فهم درستی از مدیریت سیاست خارجی فرانسه و شناخت تصمیم‌گیرندگان واقعی این کشور در عرصه دیپلماسی داشته باشد. سیاست خارجی سارکوزی به عنوان بخش پایانی این اثر اطلاعات مناسبی در خصوص سیاست خارجی فرانسه در سالهای اخیر در اختیار خواننده می‌گذارد. در

برخی یادداشت‌ها مترجم کوشیده است توضیحاتی را برای آشنایی بیشتر خواننده اضافه کند. در پایان اثر و در قسمت پیوست ۲، مترجم به معرفی اجمالی رؤسای جمهوری فرانسه از ابتدای جمهوری پنجم می‌پردازد تا خواننده با مراجعه به عقبه و رویکرد سیاسی آنها شناخت بهتری از سیاست بین‌المللی فرانسه در جمهوری پنجم داشته باشد.

امید است ترجمه این اثر، علی‌رغم کاستی‌ها، بتواند با ارائه تصویری تحلیلی از سیاست خارجی فرانسه به درک بهتر از سیاست خارجی این کشور کمک کند و گامی کوچک باشد تا پژوهشگران و دانشجویان محترم حوزه مطالعات اروپا و روابط بین‌الملل را در شناختی مناسب از عرصه بین‌المللی یاری نماید.

هادی دولت‌آبادی

بهمن ماه ۱۳۹۶